

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1908. OKTÓBER 30.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 249. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A képviselet eszméje és a pluralitás.

Kassa, október 29.

A törvényhozó hatalom legfőbb feladata: az egyetemes jó megvalósítása, melynek csak akkor lesz képes megfelelni, ha szervezete az egész társadalomból indul ki. Az állampolgárok összességére kiható egyetemes jó magasabb és általánosabb szempontoknak felel meg, mint az egyes és egymással állandó küzdelemben lévő osztályok részérdekeit szolgáló intézmények: Az általános állami érdek már nem az, hogy egyik osztályt a másik vagy a többi rovására megerősítse, hanem az, hogy megeremtsen és állandóvá tegye az egymással viaskodó erők egyensúlyát és ezáltal megszilárdítsa a maga helyzetét a többi nemzetekkel való versengésben.

Az egész társadalomból kell tehát eredeztetnie a maga szervezetét, hogy ennek a megnyilatkozó akarata, döntő elhatározásai végeredményükben és az állampolgárok kisebb érdeksoportjaira kiható részleteikben a legélesebb osztályellentétek mellett is fedezzék azok közös érdekeit. A parlament akarata azon ban önálló akarat, mely nem az egyes állampolgárok egyéni akaratából van összerakva, hanem azoktól függetlenül, szabadon áll elő. Így világosan látszik az az összefüggés, melyben a nép az őt képviselő parlamenttel és illetve ennek az akaratú elhatározásaival van. Ebből pedig egyenesen következik, hogy az állampolgárok választói jogosultsága nem közvetlenül az állami akaratot, hanem az államnak csak azt a szervét hozza létre, mely létrejövetele után az állami akaratelhatározás funkcióját végzi.

Igaz, hogy van a nép és megválasztott képviselője között egy erkölcsi kapcsolat, mely biztosítja az állampolgárok akaratának érvényesülését az állami akaratban s ez az erkölcsi kapcsolat a politikai becsület, a választók előtt tett ígéretek s az adott szó szentsége, de ez a körülmény mitsem változtat azon a tényen, hogy

az egyes állampolgárok életfelfogása, világszemlélete, politikai meggyőződése és törekvése mindég csak az ő egyéni akaratának és sohasem az állami akaratnak az alkotó elemei.

Mégis, minthogy az erkölcsi összekötő kapcsolat erejénél fogva oly fontos összefüggés létesül a választópolgár és az állami akarat között, *nem lehet tekinteten kívül hagyni az egyéni érület, gondolkodás és személyi körülmények megannyi alakulatát, midőn arról van szó, hogy az állam jogot adjon polgárainak az ő saját, akaratelhatározási szervének a megalakítására.* A parlament akarata az állam egy szervének akarata, ez a szerv pedig nem akarhatja azt, hogy az állam ellenkezésbe kerüljön önmagával és az egyetemes jó helyett, osztályérdekek szolgálatába álljon.

Pedig ez következnie be, ha a választói jog reformjánál nem fordítatnék kellő gond és figyelem arra, hogy a parlament további működésében is a demagógiától és az állampolgárok befolyásától függetlenül álljon elő az állami akarat. A választói reformot ugyanis nem szabad úgy felfogni, hogy az a parlament megváltoztatását, egy új és az eddigi akaratelhatározó állami organumtól különböző szerv létrehozását célozza. Dehogy is!

Hiszen ez államiságunkat a legkockázatosabb és legveszedelmesebb vállalkozásba sodorná minden ok és szükség nélkül. A választói jog reformja csak arra irányul, hogy szélesebb körök, messzebb terjedő érdekeltségek vonassanak be az aktív életbe.

De az államnak kötelessége vigyázni arra, hogy ezen ujonnan bevont elemek érületében, gondolkodásában és életviszonyaiban elég biztosíték van arra nézve, hogy csakugyan olyanokat fognak a törvényhozó hatalom gyakorlásában való részvételre kizemelni, akiktől el lehet várni, hogy az állami, egyetemes érdekek valósítására fognak törekedni.

Csak hogy tagadhatatlan, hogy minálunk az állampolgároknak az összjó szempontjából egyenlő értékessége, becse el nem ismerhető, ezért nem

is szabad, nem is lehet minden állampolgárt már magában ezen minőségénél fogva felruházni a szuverén akaratra való befolyás jogával. Azokat pedig, akiknél az állami érdek tudata és az állami élet követelményeinek helyes felismerése feltehető, csak abban a mértékben, ameddig dokumentálni tudják értelmi, műveltségi és vagyoni helyzetüknek azt a fokát, melylyel jóhiszeműen lehet összekapcsolni a politikai jogok gyakorlására való képesség feltevését.

A pluralitás ennek a közjó szempontjából oly fontos elvnek egyetlen biztosítóka és legcélravezetőbb eszköze.

Rákóczi-ünnep Kassán.

A társadalom kegyelele.

Ünnepi gyászistenitestelek.

Ma reggelre kelve, Kassa zászlódiszbe öltözött. A polgármester felhívásának szives örömet tett eleget a város polgársága s míg a több utcákon valóságos zászlóerdő lobogott, a mellék utcákon is majd minden házon ott lengett a háromszínű trikolor, sok helyütt pedig a kék-beres Rákóczi zászló. Az iskolákban is szünetelt az előadás s az ifjuság a tanárok vezetése alatt résztvevett az ünnepi istenitesteleten.

A kassai dómban, hol a nagy fejedelem és bujdosó társainak hamvai nyugsznak, gyülekezett Kassa előkelő társadalmá és a hivatalos világ. Ott volt Eder Ödön polgármester vezetése alatt a tanács, a városi tisztikar és számos bizottsági tag, míg Puky Endre dr. alispán a vármegyei tisztikart és a megyei bizottsági tagok küldöttségét vezette. Jelen volt: Szalay László főispán, Berczelly Jenő táblai elnök, Paksy József kir. főügyész, Péchy Andor pénzügyi, Pál Imre postaigazgató, Göllh Ferenc törvényszéki elnök, Rácz Ernő kir. ügyész, a vezetése alatt álló hivatal küldöttségével. A gyászisteni tiszteletet Fischer Colbrie Ágost celebrált, míg a khórus gyászdalt énekelt.

Reggel 8 órakor a kassai községi elemi iskolák tanulóifjusága a Dómban hallgatott gyászmisét, melyet Kozora Endre prépostkanonok mutatott be. A főgimnázium és a főreáliskola ifjusága a premontrai templomban, a polgári iskola és a kereskedelmi felsőbb ipariskola a papnövelde templomban, az Orsolyák tanintézetei az apácák templomában hallgattak gyászmisét. A jogakadémiai ifjuság és a tanítóképző növendékei zászló alatt a Dómban megtartott nagy requiemmen vettek részt.

KOLLER TONY és STEINER SOMA

operaénekesnő

hegedűművész

egyetlen hangversenye

Kassán

november 8-án

a Schalkház-szálló nagytermében

: Jegyek kaphatók: Vitéz A. könyvkereskedőnél (Fő-utca 75.) rendes helyárák mellett. :

Rablók egy bankban.

Az upesti rablás újabb részletei.

Elfogták a rablókat.

A Napló mai számának táviratai között már részletesen hírt adott az upesti bankrablásról. Fővárosi tudósítónk a páratlan vakmerőséggel véghezvitt rablásról ma a következő újabb részleteket közli:

A támadás.

Egy uriember, aki közvetlenül a rablótámadás után megfordult a kifosztott bankban, így beszélt el tudósítónknak a szenzációs esetet:

Kevéssel tizenegy óra után két harminchárom évesnek látszó ember lépett a Magyar Kereskedelmi Bank upesti fiókjába. Az egyiknek széles karimájú puha kalap, a másiknak sapka volt a fején. Amint beléptek, az egyik odarohant a helyiség egyik sarkában levő fülkéhez és bepillantott, hogy nincs-e benne valaki, a másik közvetlenül az ajtó előtt maradt. A bank alkalmazottjai, amikor látták, hogy az egyik ember a fülkét vizsgálja, azt hitték, hogy a gázgyár munkásai és a gázórát jöttek megvizsgálni. Ezért nem is találtak semmi különösöt viselkedésükön. Csak amikor revolvért rántottak elő a zsebükből, akkor hült meg bennük a vér. A két rabló lövésre készen tartott revolverrel közeledett most az asztalhoz, amely mögött halálsápadt arccal állottak a bank tisztviselői.

— Meghal, a ki megmozdul, vagy ellenkezni mer — kiáltottak a halálraremült hivatalnokokra. — Azután hozzátették: — Ha ellenkezés nélkül ideadják a pénzt, nem történik semmi bajuk, de ha akadékoskodnak, golyót röpitünk a fejükbe.

Míg a rablók így fenyegetőztek, megszólalt a bank telefonja. Az egyik rabló odaugrott és egy pillanat alatt elvágta a telefon drótját. Azután a pénztárhoz fordult:

— Na öreg siessünk, ide a pénzzel! Ezzel a hóna alul zsákot húzott elő és oda tartotta a pénztáros elé. A pénztáros minden ízében remegve egy szó ellenkezés nélkül fölnyitotta a kasszát és körülbelül nyolcezer korona ezüst pénzt rakott a zsákba. Mikor a zsák megtelt, az egyik rabló kivitte az utcára és vagy öt percig künn maradt. Addig a másik rabló revolverrel kezében vigyázott a tisztviselőkre. Közben három nő és egy öreg ur nyitott be a bankba s mit sem sejtve, az asztal felé közeledett. Ezekre is rászegte a rabló a fegyvert, azután a következő szíves szavakkal kínálta meg őket ülésel:

Méltóztassanak csak helyet foglalni, de tessék nyugodtan maradni, máskülönben közelebbi ismeretséget kötnek ezzel a revolverrel.

A megrémült emberek szó nélkül leültek. Ekkor jött be újra a másik rabló az üres zsákkal és ismét a pénztárhoz fordult, aki szintén gépiesen szedte ki a pénzt a kasszából. Az egyik tisztviselőben ennek láttára fölülkerekedett a bátorság s odaugrott a kasszához, hogy a további rablást megakadályozza. De vesztére tette, mert alig nyult a kassza fiókjához, az egyik rabló revolverével úgy fejbe vágta, hogy nyomban elborította a vér. A másik rabló közben előrántotta törét és a pénztáros halántéka felé irányította:

— Ha csak egy percig ellenkezik, fejbe döföm ezt a tört — mondta.

A pénztáros nem is ellenkezett, hanem remegő kézzel rakta az aranyakat, százakat és ezreket a zsákba, amíg a fiókból tellett. Mikor a két rabló kiürítette a kasszát, nyugodtan elhagyta a bankot. A halálra rémült tisztviselők csak tíz-tizenöt perc múlva mertek az utcára menni, mert mindig attól tartottak, hogy a két rabló vissza-

tér. Az egyik tisztviselő, míhelyt kissé magához tért ijedtségéből, a bankkal szemben levő vaskereskedésbe futott és onnan telefonozott a főintézetbe, hogy küldjenek rögtön rendőröket, mert az upesti fiókot rablók tartják megszállva és ők nem mernek kimozdulni a bankból.

Közben híre ment a vakmerő rablótámadásnak s nagy embertömeg verődött össze az intézet előtt. Ezt a nagy tömeget annyira fölizgatta a rablótámadás, hogy az intézettel szemben levő vaskereskedés előtt vesztegélő automobilt körülfogta s követelte a sofőrtől, hogy teremtsen elő a rablókat, mert bizonyos, hogy ő hozta őket az automobillján.

Elfogták a bankrablókat.

Budapest, okt. 29.

(Fővárosi tudósítónk távirata.) A rendőrség széleskörű nyomozást indított az upesti bankrablók ellen, amely eredményre is vezetett. A rendőrség abból a feltevésből indult ki, hogy a rablók csak a főváros környékén levő falvakban lehetnek. Ez a feltevés valóban bizonyult.

Ma hajnalban Krecsányi detektív-főnök sürgönyileg jelentette, hogy Kiss-Terenna állomáson a 308. személyvonaton elfogott egy embert, akire a rabló személyleírása teljesen ráillik és aki magát *Biaskovszki József* vas- és fémmunkásnak mondja. Nyomban detektiveket küldtek a helyszínére, akik az elfogott *Biaskovszkit* kihallgatták. Megmota zása alkalmával *több aranypenzt és rubelt találtak nála*. Kiderült, hogy összekötetésben áll egy *Antosevics József* nevű emberrel, aki Pesten az Andor-utcában lakik.

A detektivek az eredményt megsürgönyözték, mire a rendőrség még az éjjel felzörgette *Antosevics*et és bekísérte. *Szembesítették az egyik bank-tisztviselővel, aki felismerte benne az egyik rablót*. *Antosevics*nél találtak egy orosz-magyar szótárt, melyben meg voltak jelölve ezek a szavak: vigyázat, kezeket fel, nyissa ki a pénztárt, stb.

Antosevics eleinte mindent tagadott, de később behozták *Biaskovszkit* is és ekkor töredelmesen bevallottak mindent. Elmondották, hogy az elrabolt pénzeket a kerepesi erdőben rejtették el. A detektivek kimentek a helyszínére és meggyőződtek a vallomás igazságáról.

HIREK.

— **Lelkészválasztás.** Késmárkról írják: A késmárki ev. egyház Kirschknopf Gusztáv iklandi lelkészt egyhangulag lelkészévé választotta.

— **Jegyzők gyűlése.** A Magyarországi Községi és Körjegyzők Országos Központi Egyesülete Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegye székházának közgyűlési termében november hó 7. napján délelőtt 9 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

— **Mi igaz a döghusárusításból?** A rendőrségi sajtóiroda ma a következő hivatalos jelentést teszi közre: A „Kassai Munkás” hetilap legutóbbi számában „Döghus a piacon” cím alatt megjelent közlemény

szerint a Domonkosrend udvarában rövid időn belül két tehén hullott el, a melyeknek a husa állatorvosi vizsgálat nélkül került eladásra a piacon. A rendőrkapitányság a közönség megnyugtására közli, hogy az említett hírlapi közlemény nem felel meg a valóságnak, mert mind a két esetben a köztisztviselői igazgató állatorvos közbenjöttével eszközölt kényszerlevágás történt s a levágott tehén husát az állatorvos mindkét esetben egészségesnek skimérhetőnek találta. Egyebként ugyerre az esetre, mintjállítólag a Vas-utcán előfordult hasonló esetre nézve a tényállás megállapítása érdekében a rendőrkapitányság a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. Végül közli a rendőrkapitányság, hogy a Domonkos-rend istállóját a városi m. kir. állatorvossal megvizsgáltatta s a beérkezett jelentés szerint a megvizsgált egész szarvasmarha állomány teljesen egészségesnek, az istálló pedig kifogástalan, tiszta állapotban levőnek találtott.

— **A feltételes elítélés alkalmazása.** A kassai kir. ítélőtábla tegnap alkalmazta az új büntető novella értelmében a feltételes elítélést. Bródy Hermann és Dobrovcsky József ungvári lakosok egy cölöp fölött összeszólköztek. Dobrovcsky kertjének határából egy cölöpöt akart eltávolítani, melyhez, miután tulajdonat képezte, joga volt. Ezt szomszédasszonya Bródy Hermann nem akarta megengedni s dulakodás közben egy deszkával arcán megsebesítette a férfit. Dobrovcsky erre úgy mellbe vágta a nőt, hogy súlyosabb sérülést szenvedett. A törvényszék Dobrovcsky Józsefet három napi fogházra, Bródy Hermannét pénzbírságra ítélte. A kassai kir. törvényszék tegnap *Elkán* Miksa dr. és *Kemény* Béla dr. kassai ügyvédek, mint védők indokolt előterjesztésére, a vádlottakkal szemben a feltételes elítélés kedvezményét alkalmazta.

— **Ferenc Ferdinánd s a szerb trónörökös.** Megemlékeztünk már arról, hogy György szerb trónörökös Szentpétervárra utazott, hogy a cár rokonszenvét, esetleg segélyt megnyerje a szerb mozgolódásokhoz. Utját Bécsen át vette s itt történt meg vele a következő ránézve kellemesnek éppen nem mondható eset: Ugyanazon a vonaton, amelyen a szerb trónörökös utazott, akart utazni Ferenc Ferdinánd trónörökös is. Kocsija már oda volt kapcsolva a gyorsvonathoz. Eppen föl akart szállani, amikor észrevette, hogy még egy természetes van a vonathoz csatolva.

— **Wem gehört das?** — kérdezte hadsegédjétől.

A hadsegéd megmondotta, hogy a szerb trónörökös ül benne. Ferenc Ferdinánd gondolkodott néhány pillanatig és azután kiadta a parancsot:

— **Kapcsolják le az én kocsimat; majd egy másik vonaton utazom.**

A trónörökös elhatározása nagy feltűnést keltett és szélütben beszélnek róla.

— **Egy tanár jubileuma.** Késmárkról írják: Szép ünnepet rendezett a késmárki szövőipari szakiskola tanári kara *Tschörner* József szakiskolai tanár 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából. A kereskedelmi minisztert Vigh Albert szakiskolai főigazgató képviselte és nyújtotta át az ünnepeltnek a miniszteri elismerést.

— **Magyarország és a Modern Kunst.** A híres berlini német folyóirat, a *Moderne Kunst* nálunk is országsszerte közkezdveltségnek örvend, mert a hangja előkelő, tartalma ismeretterjesztő, illusztrálása pedig mesteri. Ez a lap a jövő év elején, az utazási idény kezdete előtt, Magyarországról külön, önálló füzetet ad ki s abban foglalja közni fog hazánk történelmi fejlődésével, mai politikai és gazdasági helyzetével, természetű szépségeinket pedig képekben és írásban fogja bemutatni. Ez a külön füzet

a német birodalom figyelmét hazánkra fel fogja hívni, tehát alkalmas lesz az idegen forgalom fejlesztésére. Ugyanezért Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter felkérte Szeged város polgármesterét, hogy a Modern Kunst vállalkozását hathatós támogatásban részesítse.

— A nyitrai kulturház. Nyitráról írják: Nyitra vármegye állandó választmánya elhatározta, hogy a megye közművelődési alapjából 15.000 koronát juttat a Nyitrán építendő közművelődési ház céljaira.

— Tűzvész. Máramaroszigetről írják: Karácsonyfalván ma éjjel tűz ütött ki, mely harminc házat elhamvasztott az összes melléképületekkel együtt. A tűznek egy emberélet is áldozatul esett. A kár 80.000 korona. A tüzet a máramaroszigeti tűzoltóság lokalizálta nagy erőfeszítés után, a mely azonnal a tűz helyszínére sietett.

— A máramarosi alispán ügye. Máramaroszigetről írják: Egy fővárosi lap tegnapi számában foglalt azon közlemény, hogy Szabó Sándor alispán ellen a vizsgálat befejezést és Gottesmann Miklós vádjai beigazolást nyertek volna, nem felel meg a valóságnak, mert a vizsgálatot mindeztideig még nem fejezték be és a panaszpontok közül eddig még egy sem nyert beigazolást.

— Tolvaj napszámok. A rendőrség előállította *Singlari* Jánosné csavargó napszámot asszonyt, mert egy napszámot asszony társával Havielmannéval tegnap d. u. az Erzsébet téren Lehoczkine kenyérsütő arasztaláról, Kuris Istvánné 2 zsák káposztáját ellopták s azt nyomban eladták.

— Sikkasztó lapkihordó. A kassai szociáldemokrata párt nevében és megbízásából Molnár Miklós párttitkár és Stier Bela feljelentést tettek, Dregáncs József közművesegéd és volt lapkihordó ellen sikkasztás büntetése miatt. — Utóbb nevezett a „Népszava“, a „Kassai Munkás“, valamint a „Szocialismus“ című lapok elárúsításával és kihordásával volt megbízva.

— Állami tisztviselők memoranduma. Az állami tisztviselők országos egyesülete november 3-án választmányi ülést tart, melyen a kormányhoz intézendő memorandum szövegét fogják megvitatni. A fölrírtban azt fogják kérelmezni, hogy a nyugdíjasok, valamint az állami tisztviselők özvegyei és árvai kegyelmi uton ép oly nyugdíj-főlemelésben részesüljenek, mint a katonai nyugdíjasok, illetve a katonai özvegyek és árvaik.

— Két vasut. A kereskedelemügyi miniszteriumban illetékes helyen szerzett információk szerint a poprád-tátrafüredi villamos vasut a tarajkai sodronykötelpályával együtt november havában okvetlenül átadják a forgalomnak. — Biztos értesülésünk van arról is, hogy a Merény-svedleri-szepesremetei keskenyvágányu vasut kiépülése teljesen biztosítva van. Erdeme az Okolicsányi-Zsedényi Ede országgyűlési képviselőnek, aki a vasut megteremtése érdekében fáradhatatlanul közreműködött.

— Öngyilkos tábornok. Pokorny Viktor nyugalmazott altábornagy, a volt pozsonyi hadosztályparancsnok ma délután egy itteni fogadóban felfelötte magát. Egy hátrahagyott levelében megírta, hogy fájdalmas és gyógyíthatatlan betegsége kergeti a halálba. Az öngyilkos altábornagy hatvanöt éves volt s öccse Pokorny Hermann lovag lovassági tábornoknak, volt kassai hadtestparancsnoknak. 1894-ben lett altábornagy s akkor a pozsonyi negyedik hadosztály élén állott. Már rég ideje kénytelen volt nyugdíjazását kérni súlyos betegsége miatt.

— Szörnyű tréfa. Turócszentmártonból írják, hogy Szikua Mihály mosoci lakos rettenetes tréfának esett áldozatul. Szikua a károlyfalvi korcsmában alaposan elázott. Az ittas embert a falubeliek csapólánccal kocsijárához köztették és a lovakat elindították. A lovak egy lejtőnél megvadul-

tak, a kocsit felborították és árkon-bokron átvágtatva, hazafelé mentek. A falu határában a lovakat elfogták, de már akkor az odakötözött ember sérüléseibe belehalt.

— Rendőri krónika. Találtatott egy aranykeretű zwickert, melyet tulajdonosa a rendőrségnek átvehet. — Részegség miatt előállított Pál Ferenc napszám. — A városi fogdában 26 férfi és 14 nő, összesen 40 egyén van elzárva.

Színház.

— A képviselő ur. Guthy és Rákosi kacagató ötletei még megkopva, a régiségtől megfakulva is hatottak. Bohózatit technikájuk ugyan szintén nyikorgó és recseg, mint a rosszul megkent szekér, de azért gördül, mert viszik előre — a színészek. Jó összevágó előadás élén Faragó Ödönt volt alkalmunk élvezni Bodollay Karsai humortól duzzadó szerepében. Az igazság kedvéért azonban meg kell jegyeznünk, hogy a közönség állandó jókedvét és folytonos derűtségét inkább Faragó művésze, mint a szerep javára vagyunk hajlandók írni. Szomoró Miklós a másik, illetve az egyik Bodollayt játszotta szintén tetszővel. Magyarai Lajos kissé tartózkodó Péntek Tóbiás volt, de így is volt sikere. Fái Flórát kár ilyen szerepekre kárhóztatni. Etsy Emilia egy derűs jelenetet játszott el kedvesen. Vagóné Margit egy nagyanyós karikatúrájában nyújtott sikerült alakítást. Közönség szép számban volt.

(- r)

— Monna Vanna. A holnap esti Monna Vanna előadás iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul a közönség között. Parádés szerepben lép fel Fái Flóra s ez a színpadi esemény számba megy. A közönség érdeklődése jogosult is, mert Fái Flóra Monna Vannája, első rangú alakítása a kítőnő művésznőnek. A jegyek nagyrésze máris elkelt.

— A bányamester. Zeller Károly nagy operettje élénken foglalkoztatja a társulat énekes tagjait. A színpadi próbák naponta folynak az egykor nagyhatású operettből s azt hisszük, hogy a reprize fordított gondos előkészület, a közönség érdeklődésében méltó elismerést talál. A szombati előadás szereposztása a következő: A bányamester — Miskey József, Zvack bányaigazgató — Magyarai, Roderik herceg — Burányi, Comtes — Nagy Aranka, Nelli csipkeverő-lány — Váradi, Elfrida — Vagóné, Tsida irnok — Faragó, Dusel — Ujváry, Strobel fogadós — Serfőzy, fogadós lány Serfőzynyé. A bányamestert Faragó rendezti, míg a zenéi betanítás Simándi karmester munkája.

TÁVIRAT — TELEFON.

Általános kihallgatások.

Budapest, október 29.

A király ma általános kihallgatást tartott, amelyen hetvenen jelentek meg. Köztük volt gróf Zichy Tivadar is, a magyar delegáció elnöke.

A választói reform.

Budapest, okt. 29.

A választói reform dolgában ma gróf Andrássy Gyula bizalmas körben elmondotta, hogy a legutóbbi híresztelésekkel szemben teljesen bizonyos az előzetes szankció, sőt a király elvben meg is adta hozzájárulását a pluralitáshoz. A királynak mindössze az volt a kívánsága a pluralitással szemben, hogy a szavazás az egész vonalon, vagy legalább is a városok-

ban titkos legyen. Andrássy a király észrevételére azt válaszolta, hogy az országra nézve sokkal megnyugtatóbb a nyílt szavazás. Ez a kérdés különben még nincs teljesen eldöntve.

A néppárt ma a választói reform tárgyában értekezletet tart. Erős hangulat uralkodik a néppárt körében a pluralitás ellen, mert ez a zsidóknak kedvez. Az értekezleten különben meg fog jelenni Andrássy Gyula gróf is és ki fogja fejteni javaslata főbb eleveit.

A delegációk ülései.

Budapest, okt. 29.

A magyar delegáció holnap teljes ülést tart, hogy az osztrákok üzenetét átvegye.

Az osztrák delegáció ma Ma-deyszki lovag elnöklete alatt folytatta a boszniai költségvetés tárgyalását.

Az 1909. évi költségvetés.

Budapest, okt. 29.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Széll Kálmán elnöklete alatt megkezdte az 1909. évi költségvetés tárgyalását. Ma a belügyminiszterium költségvetése került sorra, amelynek tárgyalásánál gróf Andrássy Gyula és gróf Hadik János is jelen voltak.

A balkáni forrongás.

Bécs, okt. 29.

Megcáfolják a szerb lapoknak azt a híret, mintha a közös hadsereg több tisztje és közlegénye átszökött volna Szerbiába és ott felajánlotta volna szolgálatait.

London, okt. 29.

Milovanovics szerb külügyminiszter ma tanácskozásokat folytatott Grey külügyi államtitkárral, majd felkereste a francia és orosz nagyköveteket.

Péterváry, okt. 29.

A дума tegnapi ülésén több képviselő tiltakozni akart az annexió ellen, de az elnök a rendkívüli állapotra való tekintettel a vitát megtiltotta.

A német császár látogatása.

Budapest, október 29.

Tschirsky bécsi német nagykövet ma Budapestre érkezett, hogy megbeszélje Vilmos német császár látogatásának részleteit.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. október hó 28-án (páros)

I. ÜNNEPI NYITÁNY. „Kuruc ábránd.”

Irtá: Hemerka Ulrik. Előadja a szerző vezetése alatt a cs. kir. 34. gy. e. zenekara.

II.

OCSEKAY BRIGADÉROS.

Történelmi színmű 4 felvonásban. Irtá: Herczeg F.

SZEMÉLYEK:

Ocskay László, brigadéros	—	Komjáthy János
Tisza Ilona, Kovács Istv. özvegye	—	Fáy Flóra
Tisza Jutka	—	Lugosi Irén
Pyber, vikárius	—	Magyarai
Ozoróczy (Ottlyk), udvarmester	—	Serfőzy Gy.
Jávorka Ádám	—	Szomoró Miklós
Düll, egy kóbor cigányleány	—	Etsy Emilia
A palóc	—	Faragó Ödön
Szőrényi, kapitány	—	Bartha István
Tarics, főhadnagy	—	Dr. Rácz Ede
Ocskay S. hadnagy	—	Bársony A.
Czeglődi strázsam.	—	Veres Sándor
Königsberg gróf) császári	—	Miskei
Papes, kvártélym.) tiszt	—	Barics

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!**SZULTÁN**

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: **BUDAPEST.**
IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Magyar-Norvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyiszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala

Kossuth Lajos-utca 16.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban:

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidék gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak. **Cím a kiadóhivatalban.**

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth L.-u. 16. (Bejárat a Fazekas-utca felől.)

Murányi József kiadó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BALLA MIHALY
mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ELSŐ KASSAI

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből. Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb discrétióval intézettek el.

FELDMANN HERMAN KASSA.
Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiú-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Kassán 40 év óta fennálló **férfi-, fiú- és gyermekruha áruházamat** a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentúl összes áruimat **szigorúan betartott szabott árak** mellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyobb részt — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szíves bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez **finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.**

Kiváló tisztelettel
FELDMANN HERMAN.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA
csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.
Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője ::

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

Jutányos árak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.